

یادگیری ماشین نیمسال اول ۱۴۰۰–۱۴۰۱

مدرس: دكتر عباس حسيني

تمرین سری چهارم

موعد تحويل: ۵ آذر دستهبندها

يرسش ١

از معروفترین و مهمترین دستهبندهای خطی، دستهبند Perceptron میباشد که شبهکد آن در زیر آمدهاست.

الگوریتم Perceptron یک الگوریتم تکرار شونده است که توالی از بردارهای w_1, w_2, \dots را میسازد. به عنوان مقداردهی اولیه، w_1 را بردار تمام صفر قرآر می دهیم. در مرحلهی t، اگر دادهی i وجود داشته باشد که به طوری که توسط اشتباه دسته بندی شود یا به عبارت دقیقتر w_t به صورت w_t باشد، آنگاه مرحلهی بروزرسانی بردار w_t به صورت w_t $orall i: \ y_i \langle w_T, x_i
angle > 0$ انجام می شود. قاعدتا هدف نهایی ما این است که به w_T برسیم به گونه ای که $w_{t+1} \leftarrow w_t + y_i x_i$ باشد، یعنی هیچ اشتباهی روی دادههایی که در اختیار داریم نداشته باشد. برای سادگی فرض میکنیم دادههایی که در اختیار داریم با دسته بند خطی، قابل جدا شدن هستند. حالت کلی و درنظر نگرفتن این شرط، مسالهی جالب دیگری است که پیشنهاد میکنم روی آن فکرکنید!

Batch Perceptron

```
input: A training set (\mathbf{x}_1, y_1), \dots, (\mathbf{x}_m, y_m)
initialize: \mathbf{w}^{(1)} = (0, ..., 0)
   for t = 1, 2, ...
       if (\exists i \text{ s.t. } y_i \langle \mathbf{w}^{(t)}, \mathbf{x}_i \rangle \leq 0) then
           \mathbf{w}^{(t+1)} = \mathbf{w}^{(t)} + y_i \mathbf{x}_i
       else
          output \mathbf{w}^{(t)}
```

الف) پارامتر $B=\min\{\|w\|_2: \forall i\in [m], y_i\langle w, x_i\rangle \geq 1\}$ و همچین پارامتر B را به صورت . تعریف میکنیم. اثبات کنید که این الگوریتم حداکثر $(RB)^2$ مرتبه اجرا می شود. $R = \max_i \|x_i\|_2$

ب) اگر مرحلهی بروزرسانی را به صورت $w_{t+1} \leftarrow w_t + \eta y_i x_i$ انجام دهیم که η یک ابرپارامتر است که عددی نامنفی است، اثبات کنید تعداد مراحلی که تا همگرایی طی میشود برای هر دو حالت الگوریتم یکسان خواهد بود.

يرسش ٢

الگوریتم Adaboost را در نظر بگیرید. شبه کد این الگوریتم در زیر آمده است.

ADABOOST $(S = ((x_1, y_1), \dots, (x_m, y_m)))$ 1 for $i \leftarrow 1$ to m do

2
$$\mathcal{D}_1(i) \leftarrow \frac{1}{m}$$

3 for
$$t \leftarrow 1$$
 to T do

4
$$h_t \leftarrow \text{base classifier in } \mathcal{H} \text{ with small error } \epsilon_t = \mathbb{P}_{i \sim \mathcal{D}_t} \left[h_t(x_i) \neq y_i \right]$$

5
$$\alpha_t \leftarrow \frac{1}{2} \log \frac{1 - \epsilon_t}{\epsilon_t}$$

6
$$Z_t \leftarrow 2[\epsilon_t(1-\epsilon_t)]^{\frac{1}{2}}$$
 > normalization factor

7 for
$$i \leftarrow 1$$
 to m do

8
$$\mathcal{D}_{t+1}(i) \leftarrow \frac{\mathcal{D}_t(i) \exp(-\alpha_t y_i h_t(x_i))}{Z_t}$$

9
$$f \leftarrow \sum_{t=1}^{T} \alpha_t h_t$$

$$10$$
 return f

الف) اگر دقت کنید در الگوریتم Adaboost در هر مرحله یک دسته بند به صورتی که طبق توزیع آن مرحله کمترین خطا را داشته باشد انتخاب می شود. اثبات کنید این الگوریتم هیچگاه دو تابع یکسان در دو مرحله متوالی انتخاب نمی کند $(h_t \neq h_{t+1})$.

ب) بردار توزیع m تعداد دادهها Adaboost را در الگوریتم $(D_{t+1}(1),D_{t+1}(2),...,D_{t+1}(m))$ و تعداد دادهها ست. اثبات کنید این بردار و برداری که مولفههای آن $y_ih_t(x_i)$ هستند $y_ih_t(x_i)$ هستند (به این معنی که ضرب داخلی آنها صفر است).

پرسش ۳

یک مساله ی دسته بندی باینری را در نظر بگیرید. هر دسته بند h در چارجوب این مساله، تابعی از $\mathcal X$ به $\{0,1\}$ یعنی $h:\mathcal X o\{0,1\}$ است. نرخ خطا را به صورت زیر تعریف میکنیم.

$$R(h) = \mathbf{P}[Y \neq h(X)]$$

و قاعدتا به همین ترتیب نرخ خطای تجربی نیز به صورت زیر تعریف میشود.

$$\hat{\mathbf{R}}(\mathbf{h}) = \frac{1}{n} \sum_{i} \mathbf{I}(\mathbf{h}(X_i) \neq Y_i)$$

الف) اثبات کنید که تابع hای که R(h) کمینه کند به صورت زیر است.

$$h^*(x) = \begin{cases} 1 & \text{if } m(x) > \frac{1}{2} \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

که تابع \mathbf{m} برابر $\mathbf{m}(x)=\mathbb{E}(Y\mid X=x)=\mathbb{P}(Y=1\mid X=x)$ است. حال فرض کنید که $\hat{\mathbf{m}}$ تخمینی از \mathbf{m} باشد و مطابق با آن $\hat{\mathbf{h}}$ را به صورت زیر تعریف کنیم.

$$\widehat{\mathbf{h}}(x) = \begin{cases} 1 & \text{if } \widehat{\mathbf{m}}(x) > \frac{1}{2} \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

ب با فرض اینکه
$$R^* = R(h^*)$$
 است، اثبات کنید

$$R(\widehat{h}) - R^* \le 2 \int |\widehat{m}(x) - m^*(x)| P_X(x) dx$$

پرسش ۴ میخواهیم با استفاده از درخت تصمیمگیری، دسته بندی طراحی کنیم که برحسب ویژگیهای هر رستوران پیشبینی کند که آیا از رستوران رضایت خواهیم داشت یا نه. داده هایی که جمع آوری کرده ایم را در شکل زیر مشاهده می کنید.

رستوران	نوع غذا	رنج قيمت	محل رستوران	محدوديتها	رضایتمندی
1	فست فود	ارزان	غرب شهر	Vegeterian	0
2	ایرانی	متوسط	شمال شهر	Gluten free	0
3	آسیایی	متوسط	شمال شهر	هیچی	0
4	آسیایی	گران	شرق شهر	Vegeterian	0
5	آسیایی	ارزان	غرب شهر	Vegeterian	1
6	فست فود	متوسط	شمال شهر	هیچی	1
7	ایرانی	ارزان	شمال شهر	هیچی	1
8	آسیایی	ارزان	شرق شهر	Gluten free	0
9	فست فود	گران	غرب شهر	هیچی	0
10	ایرانی	متوسط	شرق شهر	Vegeterian	1
11	آسیایی	متوسط	شرق شهر	Gluten free	1

الف) با استفاده از دادههای دادهشده، درخت تصمیمگیری رضایت نداشتن یا نداشتن از رستوران را بسازید. سعی کنید کل مراحل روند حل را توضیح دهید. کل مراحل روند حل را توضیح دهید. ب) حال با استفاده از دستهبندی که ساختهاید، رضایت مندی پنج رستوران زیر را پیش بینی کنید.

رستوران	نوع غذا	رنج قيمت	محل رستوران	محدوديتها
12	فست فود	ارزان	شمال شهر	ھیچی
13	ایرانی	متوسط	شرق شهر	ھیچی
14	ايراني	ارزان	غرب شهر	Gluten free
15	آسیایی	ارزان	شرق شهر	Vegeterian
16	ايراني	ارزان	شمال شهر	Gluten free

پ) اگر بدانیم مقدار واقعی رضایت به ترتیب به صورت [0,1,0,1,0] باشد، F_1 score را محاسبه کنید.

يرسش ۵

 $p\left(\mathcal{C}_k\right)=\pi_k$ یک مدل دسته بند مولد برای K کلاس را در نظر بگیرید به طوری که توزیع پیشین روی کلاسها به صورت K کلاس را در نظر بگیرید به طوری که توزیع پیشین روی کلاسها به صورت به دسته K برحسب ویژگیهای داده است. K نشان دهیم که K بردار باینری K بعدی است که اگر مجموعه یداده ایی که در اختیار داریم به صورت زوجهای $\{\phi_n, \mathbf{t}_n\}$ هستند که K بردار باینری K بعدی است که اگر متعلق به دسته K باشد، مولفه ی K آن K و باقی مولفه های آن K است. همچنین فرض کنید داده ها به صورت مستقل تولید شده اند.

الف) نشان دهید جواب بیشینه درست نمایی برای توزیع پیشین به صورت زیر خواهد بود.

$$\pi_k = \frac{N_k}{N}$$

که N تعداد کل دادهها و N_k تعداد دادههای متعلق به دسته k است. حال فرض کنید توزیع ویژگی داده نسبت به کلاس به صورت زیر باشد

$$P(\phi \mid C_k) = \mathcal{N}(\phi \mid \boldsymbol{\mu}_k, \boldsymbol{\Sigma})$$

ب) تخمین بیشینه درست نمایی برای پارامترهای μ_k و Σ را به دست آورید.

پرسش ۶

سوال عملي

در این سوال میخواهیم الگوریتم Adaboost را که شبهکد آن در صفحهی قبل نیز آمده، روی یک مجموعهی دادهای که به صورت خطی جداپذیر نیست بررسی کنیم. این مجموعه داده، در فایل data.csv قرار گرفته است.

الف) اگر دقت کنید برای هر داده، ۲ ویژگی در نظر گرفته شده و هر داده متعلق به یکی از دو کلاس است. ابتدا نمودار این داده ها را رسم کنید به گونه ای که داده های متعلق به یک کلاس رنگ یکسانی داشته باشند. همچنین تقسیم بندی داده های تست و آموزش را نیز در این قسمت انجام دهید.

ب) نکتهی مهم دیگر این الگوریتم، انتخاب مجموعهی توابع فرض یعنی H است. برای راحتی میتوانید از کتابخانهی sklearn برای این بخش استفاده کنید. به طور مثال از کلاس کلاس او کلاس دیگری جز کلاس مربوط به Boosting انتخاب کنید. پس از انتخاب H مراحل یادگیری را مطابق الگوریتم طی کرده تا به تابع نهایی بسید.

پ) دقت (accuracy) تابع به دست آمده را روی مجموعه دادهی تست محاسبه کنید. دادهها از اینجا قابل دریافت است.